

Pirmais šausmu gabals, ko uzrakstījis Harija Hola radītājs, norvēģu rakstnieks Jū Nesbē, ir kā cieņpilns apliecinājums Stīvenam Kingam. “Nakts māja” ir mājīgs pieaugšanas stāsts, kas kļūst aizvien biedējošāks ar katru nākamo lappusi, ar krietnu spriedzes un negaidītu notikumu piedevu.

Sunday Express, Lielbritānija

Jū Nesbē sarakstījis viltīgi konstruētu un aizraujošu šausmu romānu, kas izklaidē, biedē un pārsteidz... Kā allaž, Nesbē meistarīgi rada noskaņu, kas ievieļ pavisam nesteidzīgi un plūdeni, līdz pēkšņi aizraujas elpa... Un, protams, nekas nav tā, kā sākumā šķiet.

Litteratursiden, Dānija

Pavedinošs nakts murgs, ko sarakstījis pats Nesbē! “Nakts māja” ir jo īpaši komplicēts stāsts ar pārsteidzošiem sižeta pavērsieniem un negaidītām notikumu pārējām. Teikumi veikli plūst cits aiz cita, it kā tos nestu strauja upe. Autors nepieviļ lasītāju līdz pat pēdējai lapusei un jau atkal sevi pierāda kā izveicīgs un elegants izklaidētājs.

Dagsavisen, Norvēģija

“Nakts māja” apliecina, ka Jū Nesbē ir neapstrīdams visu taustiņu pavēlnieks uz savas literārās tastatūras. Ļaujieties izklaidei! Elegants piedāvājums šausmu žanrā no autora, kurš prot izklaidēt gan sevi, gan lasītāju.

Verdens Gang, Norvēģija

JO NESBØ

NATTHUSET

JŪ NESBĒ

NAKTS
MĀJA

ŠAUSMU ROMĀNS

No norvēģu valodas tulkojusi
Dace Deniņa

821.113.5-31
Ne 540

Jo Nesbø
NATTHUSET

Copyright © Jo Nesbø 2023
Published by agreement with Salomonsson Agency.
Cover illustration © Stephen Andrade
Cover design © Michael J. Windsor

This translation has been published with the financial support of NORLA.

Jū Nesbø
NAKTS MĀJA

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA
Projekta vadītāja *Una Orinska*
Redaktore *Iveta Polkmane*
Korektores *Elīna Vēja, Ilona Burka*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*
Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.
Red. nr. T-805.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Dace Deniņa, 2024
© Literārā apdare, mākslinieciskais noformējums, izdevums latviešu valodā,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2024
ISBN 978-9934-32-482-6

I DAĞA

1. nodaļa

“T-t-t-tu esi traks!” Toms sacīja, un es sapratu, ka viņš ir nobijies, ja jau stostījās tieši vienu reizi vairāk nekā parasti.

Es joprojām turēju virs galvas Lūka Skaivokera figūriņu, gatavs iemest to upē, pret straumi. No biezā meža, kas ieskāva upi abās pusēs, gluži kā brīdinot, atskanēja kliedziens. Izklusējās pēc vārnas. Taču es neļāvu, lai mani aptur Toms vai vārnas, es gribēju redzēt, vai Lūks Skaivokers prot peldēt. Un nu viņš lidoja pa gaisu. Pavasara saule bija nolaidusies virs koku galotnēm, kur jau bija izplaukušas lapas, un lēni rotējošo plastmasas figūriņu apmirdzēja gaisma.

Lūks iekrita ūdenī ar klusu *plakš*, tātad lidot viņš katrā ziņā neprata. Mēs neredzējām Lūku, redzējām tikai virpuļojošo, ņirbošo ūdens virsmu, upe bija pilna ar atkušņa ūdeņiem un atgādināja man resnu žņaudzējčūsku, anakondu, kas likumodama lien mums pretī.

Es biju pārcēlies šurp pie saviem radniekiem šajā draņķa miestīnā pērnrudē, tieši pēc savas četrpadsmitās dzimšanas dienas, un nezināju, ko gan puišēļi tādās vietās kā Belentina dara, lai nenomirtu no garlaicības. Taču, kad Toms man bija izstāstījis, ka pa-pa-pavasaros

upe ir tumša un bīstama un mājās viņam ir stingri pieteikts turēties no tās pa lielu gabalu, tā katrā ziņā izskatījās pēc vietas, kur sākt. Tomu nebija īpaši grūti pierunāt, jo viņš bija tāds pats kā es – bez draugiem un viens no klases pāriju kastas. Resnis šodien vienā starpbrīdī paskaidroja man par tām kastām, taču pieskaitīja mani pie *piraiju* kastas, un, iedomājies par zivīm, kas ar savām zāģim līdzīgajām zobu rindām noplēš vērsim visu miesu dažu minūšu laikā, es nospriedu, ka tā izklausās pēc foršas kastas. Taču, kad Resnis paziņoja, ka mana kasta atrodas zem viņa, rešņa, es biju spiests viņam iešķilt. Diemžēl viņš izplāpājās mūsu skolotājam – Putnudziesmu jaunkundzei, kā es viņu saucu, – un viņa klasē nolasīja garu lekciju par to, ka mums jābūt jaukiem un cik slikti dzīvē klājas tiem, kas tādi nav, īsi sakot, viņi kļūst par lūzeriem, un pēc tam laikam nevienam nebija šaubu, ka jaunais huligāns no pilsētas pieder pie piraiju kastas.

Pēc skolas mēs ar Tomu aizgājām līdz upei pie mazā koka tiltiņa mežā. Kad es izņēmu no mugursomas Lūku Skaivokeru, Toms iepleta acis.

“K-k-kur tu to dabūji?”

“Un kā tev šķiet, aunapiere?”

“T-t-tu tak nenopirki to *Oscars* veikalā. Tās ir izpārdotas.”

“*Oscars*? Tajā mazajā žurku caurumā?” es iesmējos. “Varbūt es to nopirku pilsētā, pirms pārcēlos šurp, *kārtīgā* rotallietu veikalā.”

“Nē, tas ir pērnā gada modelis.”

Es aplūkoju Lūku tuvāk. Vai tā bija taisnība, ka šis puišis pastāv arī citās versijās? Vai tad Lūks Skaivokers

nav tas pats sīkstais varonis uz mūžīgiem laikiem, un basta? Par to es nekad iepriekš nebiju domājis. Ka lietas var mainīties. Piemēram, ka Dārts un Lūks var apmaiņīties vietām.

“Varbūt es dabūju p-p-prototipu,” es teicu.

Toms izskatījās tā, it kā es būtu iecirtis viņam pļauku, laikam viņam nepatika, ka atdarinu viņa stostišanos. Man pašam arī tas nepatika, bet es nespēju atturēties. Tā tas ir bijis vienmēr. Ja cilvēkiem vēl nebija radusies nepatika pret mani, es ātri parūpējos, lai viņi to sajustu; tas ir līdzīgi tam pašam refleksam, kurš Kārenai un Oskaram Junioram liek smaidīt un būt jaukiem, lai viņi visiem patiktu, tikai ar pretējo zīmi. Nebija jau tā, ka es negribētu patikt, taču es zināju, ka tik un tā viņiem nepatikšu. Tāpēc savā ziņā visus apsteidzu: liku viņiem izjust nepatiku pēc *maniem* noteikumiem. Viņi mani ienīda, bet reizē drusciņ baidījās un neuzdrīkstējās dzīt ar mani jokus. Kā šobrīd, kad es redzēju – Toms zina, ka esmu nozadzis Lūka figūriņu, taču neuzdrošinās pateikt to skaļi. Es to biju nočiepis klases ballītē Oskara Jr. vecāku mājā, kur bija ielūgti visi – arī piraiju kasta. Māja bija tīri tā nekas, ne tik liela un smalka, ka tam būtu kāda nozīme, taču viskaitinošākais tur bija Oskara vecāki, kuri bija tik patīkami, un vēl visas superīgās rotaļlietas – labākais, ko tēva rotaļu veikals varēja piedāvāt. Transformeru figūriņas, Atari spēles, *Magic 8-Ball*, pat viena *Nintendo Game Boy*, kas vēl nemaz nebija palaista tirgū. Vai gan Oskaram tas rūpētu, ja viņš kādu no šīm rotaļlietām pazaudētu? Viņš droši vien to pat lāgā neievērotu. Okei, iespējams, viņam būtu sāpīgi pazaudēt tieši šo Lūka Skaivokera figūriņu,

kas man uzreiz bija iekritusi acīs, noguldīta viņa gultā kā tāds plīša lācītis. Cik bērnišķīgs gan cilvēks var būt?

“T-t-tur tas ir!” Toms norādīja.

Lūka galva bija parādījusies virs ūdens, un tagad viņš slidēja mums pretī lielā ātrumā, it kā peldētu upē uz muguras.

“Lūkam veicas,” es noteicu.

Figūriņa nozuda zem tilta. Mēs aizgājām uz otru pusi, un tur viņš atkal parādījās. Lūkojās uz mums ar idiotisku smaidiņu. Idiotisku tāpēc, ka varoņi nedrīkst smaidīt, viņiem ir jācīnās, viņiem vajag apņēmīgas cīnītāju sejas, kam jādemonstrē, ka viņi ienīst ienaidnieku tikpat stipri kā... *whatever*.

Mēs palikām stāvam un noraugāmies, kā Lūks aizslidēja prom. Pretim pasaulei tur ārā, pretim nezināmajam. Pretim tumsai, es nodomāju.

“Ko mēs tagad darīsim?” es jautāju. Mani jau bija pārņēmusi sajūta, ka zem drēbēm rāpo skudriņas, vajadzēja tikt no tām vaļā, un palīdzēt varēja tikai kāds *notikums*, kas liktu man domāt par citām lietām.

“M-m-man jāiet mājās,” Toms sacīja.

“Vēl ne,” es atteicu. “Nāc!”

Nezinu, kāpēc biju iedomājies par telefona būdiņu, kas stāvēja pakalnā pie šosejas meža malā. Tā bija dīvaina vieta, kur novietot telefona būdiņu tik mazā miestīnā kā Belentina, un es nebiju redzējis, ka to kāds izmantotu, gandrīz nekad nebiju tur redzējis cilvēkus, tikai pa kādai automašīnai. Kad mēs nokļuvām līdz sarkanajai būdiņai, saule bija nolaidusies vēl zemāk, pavasaris bija vēl tik agrs, ka tumsa joprojām iestājās ātri.

Toms negribīgi villās man nopakaļ, laikam neuzdrošinājās runāt man pretī. Bet, kā jau teicu, mums nevienam nebija daudz draugu.

Mēs ielidām telefona būdiņā, un, kad durvis aiz mums aizvērās, skaņas ārpusē pieklusa. Pa ceļu aizbrauca smagais auto ar dubļainām riepām, no kravas kastes slējās resni baļķi. Auto nozuda prom pa šoseju, kas stiepās kā taisna svītra caur plakano, monotono lauku ainavu aiz apdzīvotās vietas līdz apgabala robežai.

Uz plauktiņa zem telefona un monētu kastes stāvēja dzeltens tālruņu katalogs, tas pat nebija īpaši biezs, taču acīmredzot ar to pietika, lai tur ietilptu ne tikai Belentainas, bet visa apgabala tālruņu numuri. Es sāku to šķirstīt. Toms demonstratīvi ieskatījās savā rokas-pulkstenī.

“E-e-es apsolīju būt mājās uz...”

“Kuš!” es viņu apsaucu.

Mani pirksti bija apstājušies pie kāda Jonasona, Imu. Jociġs vārds, noteikti kaut kāds dīvainis. Es pacēlu telefona klausuli, kas bija piesaistīta pie monētu kastes ar metāla vadu, it kā viņi baidītos, ka telefonu kāds salauzīs un aizmuks ar pelēko klausuli. Uz spožajiem metāla taustiņiem nospiedu Imu Jonasona numuru. Tikai seši cipari, lielpilsētā mums bija deviņi, bet laikam jau šeit, kur bija četri tūkstoši koku uz vienu iedzīvotāju, viņiem tik daudz nevajadzēja. Tad es pastiepu klausuli Tomam.

“K-k-ko?” viņš izstostīja un pārbijies skatījās uz mani.

“Pasaki: sveiks, Imu, es esmu velns un ielūdzu tevi uz elli, jo tieši tur tev ir īstā vieta.”

Toms tikai papurināja galvu un atdeva klausuli man.

“Dari to, aunapiere, citādi es tevi iemetīšu upē,” es piedraudēju.

Toms – pats mazākais klasē – sarāvās un kļuva vēl mazāks.

“Es jokuju,” iesmējies sacīju. Šaurajā, vakuuma telpai līdzīgajā būdīnā šie smieklī skanēja svešādi pat man. “Nu izbeidz, Tom, iedomājies, kā mēs rīt skolā to izstāstīsim pārējiem!”

Es redzēju, ka tas viņā kaut ko sakustina. Vēlme atstāt iespaidu. Tādam, kurš nekad nebija atstājis iespaidu ne uz vienu, tas, protams, šķita vareni. Taču arī fakts, ka es pateicu “mēs”. Viņš un es. Divi draugi, kas izdarījuši nedarbu kopā, piezvanījuši, lai izjokotu, un stāvējuši liki aiz smieklīem, spiesti turēt viens otru, lai nenokristu, izdzirdot, kā tas nabags līnijas otrā galā prāto, vai viņam tiešām zvana velns.

“Hallo?”

Skaņa nāca no telefona klausules. Nebija iespējams noteikt, vai tur runā vīrietis vai sieviete, pieaugušais vai bērns.

Toms paskatījās uz mani. Es dedzīgi pamāju ar galvu. Un viņš pasmaidīja. Pasmaidīja šo triumfējošo smaidu un pacēla klausuli pie auss.

Es bez skaņas ar lūpām rādīju vārdus, kamēr Toms skatījās uz mani un atkārtoja tos bez mazākās stostīšanās:

“Sveiks, Imu! Es-esmu-velns-un-ielūdzu-tevi-uz-elli. Jo-tieši-tur-tev-ir-istā-vieta.”

Es aizšāvu plaukstu mutei priekšā, lai parādītu, ka tik tikko spēju savaldīt smieklus, bet ar otru roku signalizēju, lai viņš noliek klausuli.

Taču Toms to nenolika.

Viņš palika stāvam ar klausuli pie auss, un es dzirdēju kļuksu balsis dūkoņu līnijas otrā galā.

“B-b-b-bet...” Toms stostījās, piepeši nobālējis kā līķis. Viņš apklusā, un baltā seja bija sastingusi pārsteigtā maskā.

“Nē,” viņš nočukstēja un pacēla elkoni, it kā censtos atvilkt telefona klausuli no auss. Pamazām aizvien skaļāk atkārtoja: “Nē. Nē. Nē!” Atspieda brīvo roku pret būdiņas stiklu, it kā lai pastumtu to nost. Klausule – ar slapju un raustīgu nopūtu – atdalījās, bet es redzēju, ka tai kaut kas nāk līdzī. Asinis notecēja gar seju, paliecot zem apkaklītes. Tad es ievēroju telefona klausuli. Nespēju noticēt savām acīm. Puse Toma auss bija pielīpusi pie asiņainā, perforētā klausules gala, un notiekošais vienkārši nebija aptverams. Vīspirms izskatījās, ka asinis tiek iesūktas mazajos, melnajos caurumiņos, bet tad – gabaliņu pa gabaliņam – pazuda puse auss, gluži kā brīžos, kad cilvēks ieskalā izlietnē ēdiena atliekas.

“Ričard!” Toms nočukstēja drebošā balsī, no asarām slapjiem vaigiem, acīmredzot neaptverdams, ka puse auss ir pazudusi. “V-v-viņš t-t-teica, ka t-t-tev un man...” Viņš ar plaukstu aizsedza klausules mikroфона daļu, lai tas otrs nedzirdētu. “M-m-m-mums būs...”

“Tom!” es iekliedzās. “Tava roka! Met klausuli nost!”

Toms palūkojās lejup un tikai tagad ieraudzīja, ka viņa pirksti jau ir pa pusei iesūkti klausules caurumiņos.

Viņš satvēra klausules otru galu un centās izraut notverto roku. Taču nekas nelīdzēja, toties no telefona atskanēja šļurpstošas skaņas kā brīžos, kad mans audzūtēvs strebja zupu, un roka vēl vairāk nozuda

klausulē. Arī es saķēru klausuli un centos atraut to no Toma, bet nekas nelīdzēja, klausule jau bija apēdusi apakšdelmu līdz elkonim, un šķita, ka viņš un telefons ir viens vesels. Kamēr es kliežu, ar Tomu notika kaut kas dīvains. Viņš paraudzījās uz mani un iesmējās, it kā tas būtu nevis sāpīgi, bet tik neprātīgi, ka viņš nespētu neko citu kā vien smieties. Nebija arī asiņu, šķita, ka klausule dara to pašu, ko es biju lasījis par kukaiņiem un medījumu: tie iešļircina upurī kādu vielu, kas pārvērš gaļu par mikstu želeju, ko tie var izsūkt. Taču tad telefona klausule nokļuva līdz elkonim, un tagad atskanēja troksnis kā brīdī, kad tu ieliec mikserī kaut ko tādu, kam tur nevajadzētu atrasties, – brutāli krakšķi, maļoša skaņa, un Toms iekliedzās. Elkonis izspīlējās, it kā zem ādas kaut kas vēlētos tikt ārā. Es atspēru vaļā durvis, nostājos aiz Toma, ar abām rokām satvēru viņu ap krūtīm un kāpos atpakaļ. Man izdevās Tomu izvilkt tikai pa pusei, metāla vads bija izlīdis no kastes, un klausule turpināja grauzt viņa augšdelmu. Es aizcirtu durvis, cerēdams, ka izdosies sašķaidīt klausuli pret durvju stenderi, taču vads bija par īsu, un es tikai trāpīju Tomam pa plecu. Viņš iegaudojās, kad es ar papēžiem atspēros pret zemi un vilku, cik jau-dāju, taču manas kurpes centimetru pa centimetram aizslidēja pār slapjo zemi pretim būdīnai un pretīgai, krakšķošai skaņai, ko Toma gaudas nespēja pārkliegt. Spēki, par kuru izcelsmi man nebija nekādas nojausmas, atkal lēnām ievilka Tomu būdīnā. Es vairs nespēju noturēt, man bija jāatlaiž tvēriens ap viņa krūškurvi, un pēdīgi es stāvēju ārpusē un vilku roku, kas joprojām bija pabāzta pa durvju spraugu. Telefona klausule

jau grauza Toma plecu, kad es izdzirdēju tuvojamies kādu auto. Es palaidu vaļā Toma roku un kliegdams un mādams skrēju uz šoseju. Tas droši vien bija kāds baļķu vedējs. Taču es nokavēju, ieraudzīju tikai aizmugures lukturus nozūdām mijkrēsli.

Es aizskrēju atpakaļ. Viss bija klusu, Toms bija mitējies kliegt. Durvis bija aizvērušās. Es piespiedu seju rūtotajam stiklam, aiz kura iekšpusē bija sakrājies kondensāts. Taču es redzēju Tomu. Un viņš redzēja mani. Kluss, ar rezignētu skatienu kā upurim, kurš pārstājis cīnīties un pieņēmis savu likteni. Telefona klausule bija nokļuvusi līdz galvai un satvērusi vienu vaigu, atskanēja krakšķis, kad tā ķērās klāt Toma atsegtajai zobu rindai.

Es pagriezos, atspiedu muguru pret būdiņu un slīdēju lejup, līdz sajutu zem sevis zemi un auksto ūdeni, kas iesūcās caur biksēm.